

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER	MIN ČUJ./VÁR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
Sten Olav Heahtta, +47 78 48 42 24 sten.olav.heahhta@samediggi.no	16/4389 - 2 Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse	16/169	02.12.2016

Samediggi
Áivovárgeaidnu 50
9730 Karasjohka

telefovdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstidder:
Mandag - Fredag
08:00-15:00

Høring - regelverket om konsekvensutredninger

Sametinget viser til høringsbrev av 30.9.2016 om endringer av regelverket for konsekvensutredninger. Det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet som legger frem forslag til felles forskrift om konsekvensutredninger på høring. Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger også frem forslag til endringer i plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger på høring.

Sametinget er tilfreds med at regelverket for konsekvensutredninger skal endres og tilpasses både EU-regelverk og nasjonale forhold. Bakgrunnen for dette er at Sametingets plenum vedtok to meldinger i september i år, sametingsmelding om reindrift og sametingsmelding om areal- og miljø; *Nu guhka go mis leat eatnamat*. I begge disse meldingene gis det uttrykk for at man ønsker at regelverket for konsekvensutredninger endres for tiltak i det tradisjonelle samiske området.

Det vi savner i de tilsendte høringsdokumentene er en vurdering av om de foreslåtte endringene vil eller kan få konsekvenser for samisk kultur, næringsutøvelse eller samfunnsnivå. Vi mener at en slik vurdering burde foretas når det gjøres endringer i regelverk som kan ha betydning for urfolksnæringer og -kultur. Sametinget ber om at departementene i felleskap, og eventuelt i samarbeid med LMD, foretar en slik vurdering og oversender den til Sametinget.

Det legges opp til videreføring av prinsippene om at forurenser skal betale og at det er lønnsomt å forebygge fremfor å reparere. Dette er prinsipper som også Sametinget kan stille seg bak. Sametinget har heller ingen merknader til at det foreslås én forskrift om konsekvensutredninger som skal erstatte de to gjeldende forskriftene. Vi er også tilfredse med at områder som har betydning for samiske utmarksnæringer eller reindrift videreføres i vedlegg III. Det samme gjelder for vedlegg IV (eller annex IV), som omhandler innhold i konsekvensutredningen, fortsatt skal omfatte nasjonale elementer, herunder videreføring samisk natur- og kulturgrunnlag.

Et godt kunnskapsgrunnlag er av avgjørende betydning for å sikre gode beslutningsprosesser. Reindriftsnæringsma må også ha tilstrekkelig med kapasitet og kompetanse for å ha en reell mulighet til å delta i disse prosessene. En sterk bevissthet om tradisjonell kunnskap legger til rette for medvirkning og involvering i ressursforvaltninga. Det er svært viktig at man har et best mulig kunnskapsgrunnlag før det fattes beslutninger som direkte påvirker reindriffta i arealforvaltninga. Dette følger av blant annet ILO-konvensjon nr. 169 artikkel 7, som krever at konsekvenser av inngrep i samiske områder, herunder områder hvor det utøves reindrift, må være tilstrekkelig utredet før et eventuelt naturinngrep kan iverksettes.

Reindriftsnæringa må også ha tilstrekkelig med kapasitet og kompetanse for å ha en reell mulighet til å delta i disse prosessene. En sterk bevissthet om tradisjonell kunnskap legger til rette for medvirkning og involvering i ressursforvaltninga. Det er svært viktig at man har et best mulig kunnskapsgrunnlag før det fattes beslutninger som direkte påvirker reindriften i arealforvaltninga. Dette følger av blant annet ILO-konvensjon nr. 169 artikkel 7, som krever at konsekvenser av inngrep i samiske områder, herunder områder hvor det utøves reindrift, må være tilstrekkelig utredet før et eventuelt naturinngrep kan iverksettes. Reindriftsnæringen gir uttrykk for mistillit for klassifiseringsmetodene som brukes i reindriftsfaglige vurderinger. Det er lite hensiktsmessig å bruke verktøy, som er utviklet for å dokumentere landbrukets naturbruk og landskapsforståelse. Flere stiller seg også kritisk til hvordan utredere kvalifiseres til å gjøre utredninger.

Sameting anser at de foreslåtte endringene vil berøre samiske interesser direkte og at de dermed vil være konsultasjonspliktige. Følgelig vil vi be om konsultasjoner om disse endringene, og vi ønsker også at regelverket for konsekvensutredninger suppleres med bestemmelser som klargjør hvilke krav som skal stilles til utredere som skal foreta en vurdering av hvilke konsekvenser ulike tiltak kan få for samiske interesser og samiske rettighetshavere. Men før vi kommer med vår endelige uttalelse og før vi avtaler dato for konsultasjonen, forventer vi at KMD og KLD oversender en vurdering av konsekvensene regelendringene vil få for samiske interesser og rettighetshavere, og da følgelig også hvordan dette kan påvirke naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.

I stikkordsform kan vi kort informere om at vår foreløpige vurdering er at vi ønsker å konsultere om følgende tema:

- Krav om at ansvarlig myndighet har tilstrekkelig fagkompetanse.
- Ny bestemmelse om behandling av energiltak i vedlegg II (§ 5 tredje ledd).
- Om reingjerder og landbruksveier i vedlegg II skal videreføres.
- Metodeutvikling for konsekvensutredninger for reindrift, med særskilt fokus på samlede konsekvenser av tidligere og planlagte inngrep.
- Utarbeide statlige retningslinjer for gjennomføring av reindriftsfaglige konsekvensutredninger, eventuelt at dette tas inn i KU-forskriften.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

f- Sunniva Skålnes
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Sten Olav Heahtta
seniorráđđeaddi/seniorráđgiver